

**Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Â R E

01 iulie 2022
nr. 133/8

mun. Chișinău

Completul de Examinare a Contestațiilor nr. 2 al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte
Membrii

Igor Mânăscurtă
Iurie Cotruță
Angela Otean

examinând contestația depusă de Toma Nadejda, judecător al Curții Supreme de Justiție, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție și președinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 314s-412p/m (cu suplimentul nr. 1245m) din 11 mai 2022, emise pe marginea sesizărilor depuse la 04 aprilie 2022 și 07 aprilie 2022 asupra acțiunilor președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție, Timofti Vladimir,

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

La 5 aprilie 2022 Inspecția judiciară a înregistrat și a repartizat pentru verificare sesizarea nr.314s-412p/m depusă de judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele Curții Supreme de Justiție (CSJ) și președintele Colegiului penal al CSJ privind acțiunile judecătorului Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ.

La 7 aprilie 2022 Inspecția judiciară a înregistrat suplimentul nr.1245m la sesizarea depusă de judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ, privind acțiunile judecătorului Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ.

Ca argumentare se expune integral conținutul sesizării nr.314s-412p/m în care *judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ a indicat că*, prin hotărârea Parlamentului RM nr.139 din 11 iulie 2014 și nr.31 din 12 martie 2021 a fost numită și activează judecător la CSJ, vicepreședinte al CSJ, președinte al Colegiului penal al CSJ.

Prin pct.2 din dispoziția președintelui interimar al CSJ nr.139 din 27.12.2021 cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2022, s-a dispus constituirea în cadrul Colegiului Penal complete de judecată pentru judecarea recursurilor împotriva sentințelor pronunțate de Colegiului penal al CSJ, împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de apel, a recursurilor în anulare împotriva hotărârii judecătoarești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac, inclusiv pentru examinarea admisibilității în principiu a recursurilor în anulare declarate împotriva deciziilor Colegiului penal al CSJ, precum și pentru examinarea cererilor de revizuire, în componență: Completul nr.1 Vladimir Timofti – președinte, Nadejda

Toma, Anatolie Turcan, Elena Cobzac, Ghenadie Plămădeală.

În aşa mod ea, deținând funcția de vicepreședinte al CSJ și președinte al Colegiului penal al CSJ, este membrul completului al cărui președinte este Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ.

În cadrul interacțiunii profesionale a constatat comiterea mai multor abateri disciplinare de judecătorul Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ.

Astfel, la 04.11.2019 prin hotărârea CSM nr.393/27 a fost desemnat judecătorul Timofti Vladimir să exercite interimatului funcției de președinte al CSJ, care a încetat prin hotărârea CSM nr.70/7 din 16.03.2021.

Cunoscând că ea a depus cerere de participare la concursul pentru suplinirea funcției de vicepreședinte al CSJ, președinte al Colegiului penal, Timofti Vladimir exercitând interimatul funcției de președinte al CSJ a avut un comportament verbal agresiv către ea în discutarea problemelor de drept apărute în practica judiciară, în prezența mai multor colaboratori a instanței, inclusiv și a judecătorilor.

La ședințele operative în mod repetat cu ton ridicat se adresa ei cu expresiile "închideți gura!", "tăceți!", "eu sunt președinte și eu hotărăsc!", "când veți fi președinte veți hotărî, iar acum închideți-vă gura!", "numai gura ta se aude!".

Acste expresii erau repeatate într-un minut de câteva ori fără să permită vreo replică, iar la urmă se adăuga expresa "ați înțeles?", repetată de câteva ori.

Solicitările ei de a opri acest comportament și a reveni la normele etice, au fost ignorate și s-a continuat manifestarea unei superiorități datorită funcției deținută, prin ce i-a creat profund disconfort emoțional în fața colegilor judecători și a altor colaboratori a instanței.

Acest sentiment de înjosire a demnității l-a suportat până la 16.03.2021, când a fost numită de Parlament în funcția de vicepreședinte al CSJ, președinte al Colegiului penal.

Prin ordinul din 28.09.2020 de acordare a premiilor cu prilejul Zilei Juristului, i-a fost acordat premiu 1 000 lei, deși celorlalți colaboratori, inclusiv și personalului tehnic, a fost acordat premiu 2 250 lei și mai mare. Despre acest caz fără precedent au știut toți funcționarii CSJ.

Nu există o motivare obiectivă pentru acordare ei un premiu mai mic decât altor judecători și persoane care activează la CSJ. Nu a avut și nu are sancțiuni disciplinare. Nu au fost constatare întârzieri la serviciu sau alte încălcări.

Cu o zi până la semnarea ordinului menționat, Timofti Vladimir a intrat în biroul ei de serviciu și i-a comunicat că nu-i place cum ea se comportă, cum se îmbracă, că întârzie la serviciu. A spus că semnează acte financiare și îi este "greață" să semneze ordinul de premiere a ea. L-a întrebat dacă îi este "greață" de ea personal și el a declarat că îi este "greață" când semnează ordinul de premiere a ei.

Nu a contestat ordinul în speranța că atitudinea se va schimba și va fi posibilă o conlucrare civilizată și profesională, întrucât la acel moment prin acțiunile sale Timofti Vladimir deja crease un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor și ofensator, care a dus la lezarea demnității ei.

Prin dispoziția nr.149 din 18.10.2021, pentru exercitarea funcției de președinte interimar al CSJ a fost numit tot Timofti Vladimir și situația a evoluat negativ într-un mod alarmant.

A început să ridice tonalitatea pe motiv că opinile ei nu corespund cu opinile lui, iar alți colegi judecători din acest complet susțin poziția ei la soluționarea cauzelor. S-a creat o atmosferă insuportabilă. Timofti Vladimir nu doar că susține poziția ei, dar a început din nou să utilizeze expresiile: "închideți gura!", "tăceți!", "eu sunt președinte".

La 29.03.2022 în discuția unei spețe din practica judiciară și-a expus opinia privitor la o

problemă de drept. Însă Vladimir Timofti a declarat că nu este de acord și a rostit că un student din anul 3 de la facultate cunoaște mai multe decât ea, în prezența ei și a încă 3 judecători.

A obiectat în aspectul că trebuie să-și exprime respectul, dar Vladimir Timofti ”a declanșat o tiradă” pe ton ridicat de vreo cinci minute că ea trebuie să închidă gura, că ea nu îl stimează, nu-i respectă, nu-i susține opiniile, îl întrerupe, dar el este președinte și trebuie să fie respectat. I-a declarat că este președinte, dar trebuie să respectele normele etice, de educație și să nu fie jignită în aşa mod, răspunsul fiind: ”ei și ce”, ”educația la fiecare este diferită”.

La 30.03.2021 pe la orele 09.00 Vladimir Timofti a intrat în biroul ei de serviciu și pe ton ridicat care trecea în tipărit și se auzeau din anticamera cu asistenții ei, a declarat că ea nu înțelege că trebuie să se liniștească. La întrebăt ce are el în vedere și el a declarat că ea ”l-a enervat”, că ea trebuie să ”închide gura”, că ”numai gura ei se audă”, că el ”este președinte și decide totul”, că ea ”impune” părerile ei în colectiv și nu susține opiniile lui, iar judecătorii acceptă opiniile ei. I-a răspuns că ea are dreptul să-și expună opinia și că nu-i poate interzice acest fapt, dar el i-a declarat din nou ca în anul 2020 că el semnează ca președinte acte financiare și îi ”este greață” să semneze ordinul de premiere a ei.

A întrebăt despre motivele lipsirii de premiu cu ocazia Sărbătorilor Pascale și a menționat că nu are sancțiuni disciplinare, nu întârzie la serviciu, își îndeplinește obligațiunile de serviciu. Vladimir Timofti i-a răspuns că nu îi place ”cum se poartă”, că nu-și ”închide gura”, că are de gând să verifice cum ea își îndeplinește obligațiunile de serviciu. I-a sugerat că va fi persecutată în continuare. I-a răspuns că ostilitatea lui față de ea personal nu poate servi temei pentru lipsirea de premiu, că este o răzbunare și va contesta acțiunile ilegale. Ca efect s-a declanșat a doua rundă de tipete că el este președinte și ea trebuie să închidă gura, că îi este greață să semneze ordinul de premiere a ei.

L-a întrebăt dacă poate să o asculte, dar Vladimir Timofti i-a întors spatele și la ieșirea din birou a rostit ”mujerea dracului”, apoi s-a oprit în anticameră și de trei ori, să fie auzit de asistenții ei, a strigat cu ton batjocoritor ”Ați înțeles?, Ați înțeles?, Ați înțeles?”, pentru ca aceste cuvinte să fie ultimele în discuția dintre ei.

Circumstanțele expuse denotă utilizarea limbaj sexist în adresa ei prin expresii și adresări ce prezintă femeia în manieră umilitoare, degradantă și violentă. I-a fost adusă gravă atingere demnității ei.

A intrat în anticameră și asistenții ei nici nu au ridicat ochii, deoarece au auzit tot ce s-a petrecut. A simțit o puternică jignire și emoții deosebit de negative. Vorbele lui Vladimir Timofti au creat un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor și ofensator pentru ea.

Ordinul nr.30 din 31.03.2022 cu privire la premiere cu prilejul sărbătorilor de Paști, a fost emis în temeiul art.III alin.(1) lit.d) Codul muncii, art.21 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.12.2018, art.7 alin.(2) din Legea cu privire la CSJ. Însă nici ea și nici Tamara Chișca-Doneva care este vicepreședinele CSJ, președintele Colegiului civil, comercial și contencios administrativ, nu au fost incluse în lista persoanelor care urmează să primească premiul menționat.

Neacordarea premiilor lor, vicepreședinților CSJ ridică serioase dubii la acțiunile lui Timofti Vladimir și la atitudinea lui față de femeile care ocupă funcții de conducere în CSJ și care își manifestă opiniile diferite față de ale lui.

În continuare judecătorul Nadejda Toma s-a referit la art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității de şanse între femei și bărbați:

discriminare după criteriul de sex - orice deosebire, excepție, limitare ori preferință având drept scop ori consecință limitarea sau intimidarea recunoașterii, exercitării și implementării pe bază de egalitate între femei și bărbați a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;

discriminare directă după criteriul de sex - orice acțiune care în situații similare,

discriminează o persoană în comparație cu o altă persoană de alt sex, inclusiv din cauza sarcinii, maternității sau paternității;

discriminare indirectă după criteriul de sex - orice acțiune, regulă, criteriu sau practică identică pentru femei și bărbați, dar cu efect ori rezultat inegal pentru unul dintre sexe, cu excepția acțiunilor affirmative;

egalitate de șanse - lipsă de bariere în participarea pe bază de egalitate a femeilor și bărbaților la activități din sfera politică, economică, socială, culturală, din alte sfere ale vieții;

egalitate între femei și bărbați - egalitate în drepturi, șanse egale în exercitarea drepturilor, participare egală în toate sferele vieții, tratare egală a femeilor și bărbaților;

limbaj sexist - expresii și adresări ce prezintă femeia și bărbatul în manieră umilitoare, degradantă și violentă, ofensând demnitatea acestora;

art.2 din Legea cu privire la asigurarea egalității:

discriminare - orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse;

discriminare directă - tratarea unei persoane în baza oricărui dintre criteriile prohibitive în manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altiei persoane într-o situație comparabilă;

discriminare indirectă - orice prevedere, acțiune, criteriu sau practică aparent neutră care are drept efect dezavantajarea unei persoane față de o altă persoană în baza criteriilor stipulate de prezenta lege, în afară de cazul în care acea prevedere, acțiune, criteriu sau practică se justifică în mod obiectiv, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a aceluia scop sunt proporționale, adecvate și necesare;

hărțuire - orice comportament nedorit care conduce la crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator, având drept scop sau efect lezarea demnității unei persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege;

art.21 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar:

(1) Personalul din unitățile bugetare poate beneficia de premii unice cu prilejul sărbătorilor profesionale și al zilelor de sărbătoare nelucrătoare, care se plătesc din contul economiei mijloacelor alocate pentru retribuirea muncii pe anul respectiv, dar nu mai mult de 5% din fondul anual de salarizare la nivel de unitate bugetară.

(2) C quantumul premiului unic, în fiecare caz în parte, nu va depăși salariul de bază al persoanei premiate.

(3) Premii unice pot fi acordate și drept măsuri de stimulare, dacă acestea sunt prevăzute în legi speciale, cu respectarea condițiilor alin. (1) și (2) din prezentul articol;

art.3 alin.(1) lit.b) din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, invocând că a fost aplicat selectiv, potrivit căruia sistemul de salarizare reglementat prin prezenta lege are la bază principiul de nediscriminare, echitate și coerentă în sensul asigurării tratamentului egal și al remunerării egale pentru muncă de valoare egală.

A mai indicat judecătorul Nadejda Toma, că la 31.03.2022 pe la ora 10.00 a fost invitată de Vladimir Timofti la el în birou și i-a vorbit că ea nu-și îndeplinește obligațiunile de serviciu deoarece nu a realizat niște competențe specifice președintelui Colegiului penal. I-a declarat că prin desemnarea interimatul funcției și-a arogat unipersonal aceste competențe. Vladimir Timofti i-a vorbit să le execute în continuare și ea a acceptat.

L-a întrebat pe Vladimir Timofti despre motivele lipsirii ei de premiu și a primit răspuns că: "eu deja am spus de ce", apoi pe ton ridicat i-a spus să părăsească biroul lui de serviciu prin: "Ieșiți, ieșiți, ieșiți!", căci acesta se consideră "domiciliu", că ea nu știe nici că în dreptul penal biroul de serviciu constituie "domiciliu". I-a răspuns că este colaborator al instanței, a fost invitată și a venit în birou de serviciu. Vladimir Timofti s-a înfuriat. Ea a observat că față i

s-a înroșit, un mușchi de pe obrazul drept a început să se miște involuntar, iar el a început a striga să iasă din birou, i-a deschis ușa strigând în continuare să iasă, că nu are placerea să discute cu ea. Asistenții lui au auzind tipetele.

Pe parcursul zilei tot colectivul a discutat cele întâmplate. La prezentarea pentru cunoștință ordinul prin care nu i s-a dat premiu, colaboratorii instanței i-au declarat că le pare rău de ce se întâmplă cu ea.

Afirmă judecătorul Nadejda Toma, că prin comentariile și acțiunile sale Vladimir Timofti o discriminează, o discreditează, încearcă să-și impună propria părere chiar dacă acest lucru contravine expres prevederilor din Legea cu privire la Statutul judecătorului, art.1:

(1) Puterea judecătorescă se exercită numai prin instanța judecătorescă în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

(2) Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii.

(3) Judecătorii instanțelor judecătorescă sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

(4) Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Cele indicate pot fi confirmate de colegii ei de la CSJ.

Judecătorul Nadejda Toma atrage atenția la postarea pe pagina din facebook a lui Vladimir Timofti, că a admis afișarea pe profilul public (www.facebook.com/vladimir.timofti), a unei postări care denotă atitudine discriminatorie față de femei, comportament care nu este unul potrivit judecătorului. Permiterea afișării pe profilul public astfel de mesaj denotă că limbajul sexist și discriminarea pe criteriul de sex nu-i este străină lui Vladimir Timofti.

Judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ, consideră că judecătorul Timofti Vladimir, președintele interimar al CSJ, a încălcă:

Constituția, art.16. Egalitatea.

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială;

art.43 alin.(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

Legea cu privire la asigurarea egalității.

Art.6. Interzicerea discriminării.

Orice formă de discriminare este interzisă. Promovarea unei politici sau efectuarea unor acțiuni sau inacțiuni care încalcă egalitatea în drepturi a persoanelor trebuie să fie înlăturată de autoritățile publice competente și sancționată conform legislației;

art.7 (1) Se interzice orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor stabilite de prezenta lege, care au drept efect limitarea sau subminarea egalității de șanse sau tratament la angajare sau concediere, în activitatea nemijlocită și informarea profesională. Interzicerea discriminării pe bază de orientare sexuală se va aplica în domeniul angajării în muncă și al ocupării forței de muncă.

(2) Se consideră discriminatorii următoarele acțiuni ale angajatorului:

a) plasarea anunțurilor de angajare cu indicarea condițiilor și criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane;

- b) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei;
- c) refuzul neîntemeiat de admitere a unor persoane la cursurile de calificare profesională;
- d) remunerarea inegală pentru același tip și/sau volum de muncă;
- e) distribuirea diferențiată și neîntemeiată a sarcinilor de lucru, fapt ce rezultă din acordarea unui statut mai puțin favorabil unor persoane;
- f) hărțuirea;
- g) orice altă acțiune care contravine prevederilor legale.

art.17. Răspunderea pentru faptele de discriminare.

Faptele de discriminare sunt pasibile de răspundere disciplinară, civilă, contravențională și penală, conform legislației în vigoare.

Legea cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați.

Art.5. Interzicerea discriminării după criteriu de sex.

(1) În Republica Moldova femeile și bărbații beneficiază de drepturi și libertăți egale, fiindu-le garantate și șanse egale pentru exercitarea lor.

(2) Promovarea unei politici sau efectuarea acțiuni care nu asigură egalitatea de șanse între femei și bărbați se consideră discriminare și trebuie să fie înlăturată de autoritățile publice competente, conform legislației.

(3) Discriminarea după criteriu de sex poate fi directă, indirectă, prin asociere sau prin victimizare.

(4) Acțiunile care limitează sau exclud sub orice aspect tratarea egală a femeilor și bărbaților se consideră discriminatorii și sunt interzise.

(5) Actul juridic care conține prevederi discriminatorii după criteriu de sex se declară nul de către instanța de judecată.

Declarația Universală a Drepturilor Omului:

art.7 Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare.

Convenția ONU privind discriminarea în domeniul ocupării forței de muncă și exercitării profesiei nr.111/1958, art.1 stipulează că, prin discriminare se înțelege:

lit.a) orice diferențiere, excludere sau preferință întemeiată pe rasă, culoare, sex, religie, convingeri politice, ascendență națională sau origine socială, care are ca efect să suprime sau să șirbească egalitatea de posibilități sau de tratament în materie de ocupare a forței de muncă și de exercitare a profesiei;

lit.b) orice altă diferențiere, excludere sau preferință având ca efect suprimarea sau șirbirea egalității de posibilități sau de tratament în materie de ocupare a forței de muncă și exercitare a profesiei, trebuie specificată de către statul membru interesat după consultarea organizațiilor reprezentative ale celor care angajează și a organizațiilor lucrătorilor, dacă acestea există, precum și a altor organisme competente.

Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Art.3. Principiile sistemului unitar de salarizare:

(1) Sistemul de salarizare reglementat prin prezenta lege are la bază următoarele principii:

b) nediscriminare, echitate și coerentă, în sensul asigurării tratamentului egal și a remunerării egale pentru muncă de valoare egală;

Codului de etică și de conduită profesională a judecătorului aprobat prin hotărârea Adunării Generale a Judecătorilor nr.8 din 11.09.2015, modificat prin hotărârea nr.12 din 11.03.2016.

Art.6 Profesionalismul:

(1) Judecătorul este obligat să respecte egalitatea persoanelor în fața legii, asigurându-le un tratament cuvântios prin apărarea demnității și onoarei lor, precum și integritatea fizică și morală a tuturor participanților la procedurile judiciare. Atitudinea corectă, imparțială față de om ca valoare supremă, respectarea drepturilor și libertăților fundamentale în conformitate cu normele de drept naționale și internaționale și cu principiile morale general-recunoscute sunt cerințe obligatorii față de judecător.

(2) Judecătorul trebuie să se abțină de la orice comportament, acțiune sau manifestare, care ar putea prejudicia încrederea publicului în sistemul judecătoresc.

(3) În exercitarea atribuțiilor, judecătorul are următoarele obligații:

a) va îndeplini îndatoririle și funcțiile de serviciu profesionist, competent, inclusiv toate sarcinile administrative date conform legii;

b) va menține la nivel înalt și să-și perfecționeze permanent cunoștințele, competențele și abilitățile sale profesionale prin autoinstruire, instruire continuă și educație întru executarea adecvată a îndatoririlor de administrare a justiției;

c) va decide prompt, eficient și obiectiv în toate cauzele judiciare, acționînd cu diligență și în timp util, să respecte termenele legale, iar în cazul în care legea nu prevede astfel de limite, să-și îndeplinească îndatoririle într-o perioadă de timp rezonabilă;

d) va păstra secretul profesional ce ține de deliberările sale și de informațiile confidențiale obținute în timpul îndeplinirii atribuțiilor legate de ședințele de judecată și în afara acestora;

e) va întreprinde, în exercițiul funcției, măsurile necesare pentru păstrarea sau sigilarea cuvenită a informațiilor, materialelor confidențiale obținute, potrivit legii și să asigure prevenirea dezvăluirii neautorizate a acestora;

f) va exercita responsabilitățile juridice ce îi revin în măsura în care să se asigure de aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și fără întâzire.

(4) Judecătorul va folosi resursele disponibile într-un mod optim și responsabil. Va menține cunoștințele și aptitudinile profesionale la un nivel înalt, în special în ceea ce privește gestionarea, comunicarea și cooperarea.

Articolul. 7 Corectitudinea

(1) Judecătorul va respecta dreptul tuturor persoanelor de a fi tratate în mod egal în fața legii și nu va discrimina persoanele indiferent de naționalitate, origine etnică și statut social, sex, rasă, dizabilitate, avere, limbă, vîrstă, religie, viziuni politice, orientarea sexuală sau în baza altor criterii.

(3) Judecătorul va avea permanent un comportament oficial, sobru, politicos în comunicarea cu alte persoane. El va cere tuturor participanților la proces și altor funcționari a sistemului judiciar să se abțină de la manifestarea, prin cuvinte sau atitudine, a părtinirii sau prejudecăților împotriva părților, martorilor, avocaților sau altor persoane.

(6) Judecătorul va evita aroganță, va trata cu respect și politețe colegii săi, participanții la proces, colaboratorii organelor de ocrotire a normelor de drept, reprezentanții autorităților publice, va reacționa tacticos cu diligență.

Articolul. 8 Colegialitatea

(1) Relația judecătorului cu colectivul de muncă trebuie să se bazeze pe respect și bunăcredință, comportamentul exemplar fiind un model de comunicare și atitudine reciprocă adecvată.

(2) Judecătorul nu poate denigra în public probitatea profesională și morală a colegilor săi.

(3) Judecătorul se va abține de la comentarii publice despre activitatea altor judecători, va fi solidar cu colegii săi împotriva acuzelor nefondate, declaratiilor ofensatoare și

discriminării profesionale.

Consideră că Vladimir Timofti a încălcat principiile indicate. Dar acțiunile lui nu reprezintă doar nerespectarea Codului de etică și de conduită profesională a judecătorului, ci sunt veritabile abateri disciplinare.

Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, art.4 alin.(1): Constitue abatere disciplinară:

d) imixtiunea în activitatea de înfăptuire a justiției de către un alt judecător;

i) încălcarea normelor imperitive ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției;

j) neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întârziere sau necorespunzătoare a unei obligații de serviciu, fără o justificare rezonabilă, dacă aceasta a afectat în mod direct drepturile participanților la proces sau ale altor persoane;

k) atitudinea nedemnă în procesul de înfăptuire a justiției față de colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane;

p) alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură, încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care după gravitatea lor nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

(2) Constitue abatere disciplinară comisă de președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești, neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întârziere sau necorespunzătoare, fără o justificare rezonabilă acestora, a atribuțiilor stabilite de articolul 16¹ din Legea nr.514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și dacă aceasta a afectat activitatea instanței.

Art.4¹. Noțiunile de intenție și de neglijență gravă

(1) Se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care judecătorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art.4 alin.(1) lit.p), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește ori admite survenirea consecinței respective.

Astfel, judecătorul Nadejda Toma a constatat comiterea intenționată de judecătorul Vladimir Timofti a abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit.d), i), j) k) și p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, prin acțiuni care după gravitate nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor, dat fiind că aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură, încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora.

Legea nr.947 din 19.07.1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii:

art.7¹ alin.(6). Inspecția judiciară are următoarele competențe:

a) verifică activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției;

b) examinează petițiile cetățenilor în probleme ce țin de etica judiciară, adresate Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând în mod obligatoriu explicația scrisă a judecătorului vizat în petiție;

b¹) verifică sesizările privind faptele care pot constitui abateri disciplinare.

art.7² alin.(1) Activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției se verifică cu scopul de a asigura:

a) celeritatea procesului;

b) transparența activității de înfăptuire a justiției și deschiderea față de societate;

c) eficiența activității instanțelor judecătorești, a judecătorilor și a personalului instanțelor;

d) respectarea Codului de etică al judecătorului;

- e) conduită profesională înaltă a personalului instanțelor judecătorești;
- j) perfecționarea continuă a performanțelor judecătorilor și ale personalului instanțelor judecătorești.

(2) Activitatea organizatorică a instanțelor judecătorești la înfăptuirea justiției poate fi verificată în două forme:

a) control ordinar - pentru examinarea unui caz concret sau a unui domeniu de activitate distinct;

b) control complex-pentru examinarea întregii activități de înfăptuire a justiției.

Judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ, a solicitat întocmirea raport cu privire la existența elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare săvârșite de judecătorul Vladimir Timofti, președinte interimar al CSJ, transmiterea raportul Colegiului disciplinar pentru examinare și aplicarea sancțiuni corespunzătoare judecătorului Vladimir Timofti.

În suplimentul nr.1245m judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ, a indicat că la 04.04.2022 cu nr.412 a fost înregistrată sesizarea ei privind acțiunile judecătorului Vladimir Timofti, președintelui interimar al CSJ.

Prin sesizarea, Vladimir Timofti la 07.04.2022 i-a solicitat verbal explicații în scris până la sfârșitul zilei, de unde ea a obținut informații despre postările de pe Facebook, precum și faptul cum ea a obținut copia ordinului de premiere. De asemenea și colaboratorilor instanței s-a cerut explicații în scris cum i-a fost eliberat ordinul de premiere și cine l-a eliberat.

Consideră că Vladimir Timofti urmărește scopul de a intimida colaboratorii instanței pentru a-și crea o poziție favorabilă în cadrul cercetărilor înfăptuite de Inspecția judiciară.

Poziția Inspecției Judiciare

În opinia prezentată Inspecției judiciare judecătorul Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ, referitor la aspectele din sesizare a indicat că, *judecătorul Toma Nadejda nu poate fi subiect de sesizare* reieșind din art.4 alin.(2) și 19 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

A comunicat că, până la 16.03.2021 și după 18.10.2021 în funcția de președinte interimar al CSJ s-a condus de prevederile Legii și de bunul simț, nu a discreditat, nu a discriminat pe nimeni din colectivul CSJ, inclusiv pe criterii de sex, inclusiv pe judecătorul Toma Nadejda. Dimpotrivă, a făcut și face condiții adecvate de muncă pentru toți, dar are și cerințe legale față de toți colaboratorii CSJ, să respecte disciplina muncii, măsurile antiCovid, etica, calitatea actului judecătoresc, unificarea practicii judiciare, executarea dispozițiilor ca președinte interimar al CSJ, etc.

Periodic organizează dimineața verificarea prezenței tuturor colaboratorilor la timp la serviciu și a constatat mai multe întârzieri ale judecătorilor Toma Nadejda, în legătură cu ce le-a fost redusă premia.

Consideră că la emiterea ordinul de premiere a angajaților, conform art.21 alin.(1) al Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, conducătorul poate, adică are dreptul și să diminueze premia sau să nu o acorde dacă angajatul nu o merită.

Obligație a conducătorului este și menținerea colectivul lucrativ, într-o atmosferă sănătoasă și premii să acorde după merite și activitate productivă, persoanelor care nu încalcă disciplina, care au comportament demn, care respectă etica, bunul simț.

Reglementarea că "poate" să acorde premii nu este și o obligație să acorde premii, rezultă

și din decizia CSJ nr.lra-1990/2021 adoptată și cu participarea judecătorului Toma Nadejda.

La 29.03.2022 în ședința Colegiului penal lărgit care el a prezidat-o ca președinte de ședință, Toma Nadejda s-a purtat obraznic, a ieșit fără permisiunea lui din sala de judecată, îi făcea replici agresive și a fost nevoit conform art.333 alin.(4); 334 alin.(l) CPP, să întreprind măsurile necesare pentru a menține ordinea și solemnitatea ședinței. Aceste prevederi legale prevăd:

- art.333 alin.(4) CPP, că persoanele prezente în sala de ședință, inclusiv participanții la ședința de judecată, sunt obligați să se supună dispozițiilor președintelui ședinței de judecată privind menținerea ordinii în ședință;

- art.334 alin.(1) CPP, că președintele ședinței de judecată veghează asupra menținerii ordinii și solemnității ședinței, fiind în drept de a lua măsurile necesare în acest scop.

Pentru aceste acțiuni ale Nadejdei Toma, de amânare fără motive întemeiate pronunțarea unor decizii, iar unele din ele de 2 ori au fost amâname, pentru lipsa în termen legal avizul la proiectul Legii nr.205/MJ/2022, respectiv fiind necesar să solicite prelungirea termenului cu 2 săptămâni, a fost exclusă din ordinul nr.30 din 31.03.2022 de premiere a angajaților CSJ cu prilejul Sărbătorilor Pascale.

La 30.03.2022 dimineața a intrat cu permisiunea Nadejdei Toma în biroul ei și i-a expus pretențiile asupra comportamentului ei agresiv și obraznic din ședința Colegiului lărgit din 29.03.2021. Pentru asta, pentru amânări a pronunțării mai multe decizii, una chiar de 2 ori a amânat-o, dar i-a fost oferit concediu la 8 Martie pe vre-o 7 zile, pentru neîntocmirea în termen avizul la proiectul Legii nr.205/MJ/2022 care are domeniul civil și penal, pe civil s-a scris aviz în termen legal de 10 zile până la 31.03.2022, iar pe penal nici un aliniat nu i-a fost prezentat, a anunțat-o că va sesiza CSM pentru a fi trasă la răspundere disciplinară și i-a înaintat în scris 3 întrebări legate de acest aviz, dar până în prezent nu a primit răspuns concret în scris.

Nadejda Toma a înțeles mesajul și ca răspuns repede a scris prima sesizare la CSM împotriva lui.

Proiectul legii menționate l-a distribuit Nadejdei Toma pentru întocmirea avizului, dar ultima la redistribuit către toți judecătorii și nimeni concret care din ei să pregătească avizul.

A pus proiectul legii în discuție la ședință operativă cu judecătorii, dar judecătorii nefiind desemnat cine concret e responsabil și cu multe dosare evident că nu aveau cum să întocmească toți avizul pe acest proiect voluminos.

Consideră că Nadejda Toma i-a neglijat evident dispozițiile, nu a executat avizul la proiectul legii.

A anunțat-o pe Nadejda Toma că va fi lipsită de premiu la sărbătorile de Paști. Când a auzit, *Nadejda Toma a început să-l amenințe, i-a spus că incalcă legea, că nu are dreptul să o lipsească de premie, că ea va lua măsuri cu el, precum și multe altele.* A părăsit biroul Nadejdei Toma. A dat indicații Gamurar Fatima, șefa Secretariatului CSJ, să nu o includă pe Toma Nadejda în ordinul respectiv.

La 31.03.2022 pe la ora 10.30 Toma Nadejda a intrat în biroul lui de serviciu fără permisiune. La observația că nu a bătut la ușă, sa întors și a bătut batjocoritor pe ușorul ușii. I-a vorbit Nadejdei Toma că nu-i permite să intre, dar ea a intrat în birou, a întins mâna stângă în fața lui apucând speteaza la scaun și i-a blocat ieșirea din birou. A întrebat provocator și agresiv pentru ce a fost lipsită de premiu.

Acțiunile ei au fost tare enervante. Cu greu s-a reținut și i-a mai enumerat odată încălcările pentru care a fost lipsită de premiu apoi *i-a cerut să părăsească biroul, dar ea nu a dorit, i-a spus multe cuvinte urâte, agresive, că el o hărțuieste, o persecută, o discriminează.*

Din nou i-a cerut să părăsească biroul, iar apoi prin gest cu mainai-a cerut să-și

deblocheze trecerea pentru ieșirea din birou. Nadejda Toma a întrebat „ce-i asta?” și și-a retras maina din fața lui cu care ținea scaunul. Văzând insistența de a elibera trecerea spre ieșire, Nadejda Toma i-a spus că “biroul este de serviciu și ea poate sta în el cât dorește, nu-i domiciliu”. I-a explicat Nadejdei Toma că biroul se echivalează cu domiciliul (art.6 pct.11 CPP)

Nadejda Toma a produs un gest care înseamnă că el nu știe legea. Pentru că nu pleca Nadejda Toma, a ieșit el din birou și i-a spus să rămână și să vorbească fără el. Atunci a ieșit din birou și *Nadejda Toma*, iar când trecea pe lângă el a fost întrebat provocator „așa-i că ții greață de mine?”. Era deja în corridor, s-a abținut de la alt răspuns și doar i-a vorbit: ”asta dumneata ai spus, nu eu”.

Nadejda Toma s-a măhnit că nu i-au reușit provocările, probabil a făcut înregistrări dar fără atingerea scopul și a plecat pe corridor spre biroul ei.

A revenit în biroul de serviciu foarte enervat, îi ardea fața, s-a mărit numărul bătailor inimii, nu-și găsea locul, nu se putea calma din cauza prezenței și acțiunilor ilegale ale Nadejdei Toma în biroul lui de serviciu vre-o 5 minute. Și-a revenit doar peste 2-3 ore. Se întreabă, *oare cine a fost hărțuit și persecutat în acest episod?* Cui i-a fost violat locul de lucru? E adevarat oare că a invitat-o pe Nadejda Toma în biroul lui de serviciu?

Prin ordinul nr.30 din 31.03.2022 de premiere a angajaților CSJ cu prilejul Sărbătorilor Pascale, nu au fost acordate premii sau au fost reduse premiile la mai mulți angajați, inclusiv vicepreședinte CSJ Tamara Chșca-Doneva pentru că CSM a dat acordul la pornirea urmăririi penale în privința ei pe art.330/2CP, înbogățire ilicită; judecătorului Țurcan Anatolie care la 07.03.2022 nu s-a prezentat la serviciu și se investighează dacă era peste hotarele țării în acea zi; asistentul judiciar Efros Dumitru al judecătorului Țurcan Anatolie pentru întocmirea foarte necalitativă a unui proiect de decizie. Astfel, au fost excluși din ordinul nr.30 din 31.03.2022 nu numai Toma Nadejda și nu este intemeiată invocarea scopului de discriminare a ei.

Privitor la afirmația din sesizare că “colaboratorii instanței aducându-mi ordinul prin care nu mi s-a dat premiul”, de fapt Toma Nadejda a solicitat prin telefon acest ordin din Direcția Resurse Umane și Secrerie Tatiana șeful acestei direcții i-a prezentat copia-xerox fără ca să fie întocmită în modul stabilit și depusă o cerere corespunzătoare, fără viza respectivă.

A fost efectuată o anchetă de serviciu și s-a constatat că angajații îndeplinesc tot ce zice Toma Nadejda, parcă ea este președintele CSJ.

Toma Nadejda abuzează, cu toate că nu are nici în subordinea sa și nici atribuții legale, ea înaintează diverse solicitări angajaților fără ca acestea să fie coordonate inițial cu el ca președinte interimar al CSJ.

I-a solicitat Nadejdei Toma o explicație scrisă la astfel de solicitări în termen de o zi, dar și după multe zile explicația scrisă nu a primit și a prevenit-instruit angajații responsabili a CSJ cum să procedeze în astfel de cazuri.

Privitor la invocarea în sesizare a “impunerii opiniei mele” nu sunt de acord. A expus cele mai multe Opinii Separate scrise, chiar trei în Colegiul Lărgit din 29.03.2022, iar Toma Nadejda numai una.

A auzit personal cum un judecător din Colegiul penal lărgit nr.1 o numește deseori ”Nadiușa” și îndeplinește tot strict ce zice ea, ce vorbește despre relații apropiate între ei.

Amintește CSM că în anul 2020 pentru opiniile principiale i-a fost aprins acoperișul la o casă aflată în construcție din or.Anenii Noi, cauza incendiului fiind stabilită de experți ”aprindere intenționată”. Leagă această aprindere a casei de activitatea de serviciu. S-a intentat dosar penal pe art.197 alin.(2) CP, dar faptașii nimici nu-i caută și a fost suspendată urmărea penală până se vor găsi faptașii care nu sunt căutați. Or, în Republica Moldova faptașii singuri trebuie să se caute și să se găsească.

La pct.27 din sesizare nu sunt indicate nume concrete a colegilor Nataliei Toma din CSJ

care ar putea confirma cele invocate în sesizare. Dacă vot fi indicați, se va expune.

La pct.28 din sesizare își rezervă dreptul de a sesiza organele competente pentru a lăsa măsurile cuvenite în privința adresei-pagina Facebook, privind încălcarea secretului corespondenței, căci în pudic larg a avut plasate numai vre-o 3 foto cu sine, restul postărilor erau felicitări-glume cu prietenii/rudele lui, au avut acces la ele numai prietenii/rudele lui, dar Toma Nadejda nu intra în lista prietenilor/rudelor lui și nu-i este clar cum a obținut acces la acea glumă din umor evreesc trimisă lui în ianuarie 2019 de Serghei Olaru, un coleg de studii la Tehnicumul de Construcție, ce demonstrează că a săpat adânc sub el ca să găsească măcar ceva, ce el nici el nu ține minte să fi văzut măcar acea postare.

E mai mult decât o minciună a Nadejdei Toma afirmația din sesizare a unei atitudini a lui discriminatorii față de femei, de comportament nepotrivit ca judecător. Are ca asistentă pe Beșeala Elena, care în colectivul de încă 2 băieți-asistenți, este mult stimată și apreciată, persistă înțelegerea conlucrarea, buna-împăcarea.

Toate pretențele abateri disciplinare invocate în sesizarea Nadejdei Toma, mai cu seamă cele hașurate cu negru din art.4 și 4/1 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, nu a comis. Sunt niște invenții neîntemeiate, niște aberații ale Nadejdei Toma în scop de denigrare și o pretindere a ei la interimatul funcției de președinte al CSJ, dat fiind că nu o aranjează atitudinea și cerințele legale către ea și către alți judecători atașați de ea, în special în domeniul penal de unificare practica judiciară, cerințe ale Legii nr.789 din 26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție. Or, CSJ este instanța supremă care asigură aplicarea corectă și uniformă a legislației de către toate instanțele judecătorești, soluționarea litigiilor apărute în cadrul aplicării legilor.

Toma Nadejda ca președinte al Colegiului penal al CSJ deja mai mult de un an nu a întocmit nici un recurs în interesul legii pe chestiuni ridicate de instanțele judecătorești inferioare de unificare a practicii privitor la Legea amnistiei a.2021, aplicarea neuniformă art.385 alin.(5) CPP, etc. Dar permanent timpul găsește motive că nu există cvorum la Plen, că nu-i denumire de act care ar putea fi adoptat de Colegiu penal, că nu a consultat Colegiul penal, etc.

El a înaintat inițiative de a adopta: explicații; întrebări-răspunsuri; generalizări a practicii Colegiului penal, dar ea răspunde împreună cu majoritatea judecătorilor Colegiului penal categoric negativ acestor cerințe legale, bazate pe art.8 alin.(l) lit.i) al Legii nr.789/26.03.1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, care prevede că: "președintele colegiului organizează executarea dispozițiilor președintelui Curții". Dimpotrivă Toma Nadejda nu respectă aceste dispoziții. Pe ea nu o aranjează că i se cere lucru-rezultat, disciplină de la toți și acesta este unul din motivele "apariției" sesizării.

În art.4 alin.(2) al Legii nr.178 din 25.07.2014 este reglementat "constituie abatere disciplinară comisă de președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești neîndeplinirea sau îndeplinirea cu întârziere sau necorespunzătoare, fără o justificare rezonabilă, a atribuțiilor stabilite de articolul 16/1 din Legea nr.514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și dacă aceasta a afectat activitatea instanței". Toma Nadejda a invocat în sesizare, dar nu a descris care fapte s-ar referi la această normă. El declară că nu a comis astfel de fapte.

Consideră că învinuirile inventate și nefondate ale Nadejdei Toma, sunt aberante și neserioase. Sesizarea a fost scrisă și cu scop de denigrare a numelui și autoritatea lui adunată în 32 ani de activitate ca judecător. Acțiunile Nadejdei Toma sunt apucături provocatoare, ca el să comită greșeli, să se enerveze, să se îmbolnăvească, iar toate pentru ca să ocupe interimatul funcției ei sau o persoană docilă ei și apropiatăilor ei, clan din care el nu face parte. Nu ține el ca să exercite neapărat interimatul funcției, dar va activa cu demnitate, cu dreptate, cu corectitudine și adevăr. Totodată, nici nu consideră că persoane ca Toma Nadejda

urmează să conducă CSJ.

Dacă va fi necesar, va aduce și alte motive suplimentare pentru neadmiterea sau respingerea ca neîntemeiată a acestei sesizări, pentru care pledează.

Referitor la aspectele suplimentare ale sesizării judecătorul Vladimir Timofti a indicat că, la 14.04.2022 a depus opinie scrisă la sesizarea Nadejdei Toma nr.412 din 4 aprilie 2022 în care s-a expus inclusiv și asupra motivelor invocate de Toma Nadejda în această notă informativă suplimentară.

Consideră că sunt legale solicitarea explicațiilor de la unii angajați a CSJ pentru a clarifica cum a obținut Toma Nadejda copiile ordinelor de premiere care se află în Direcția Resurse Umane a CSJ. Or, Toma Nadejda conform atribuțiilor de serviciu nu are acces la ele, decât urmare a respectării anumită procedură, în cazul dat evitată.

A solicitat verbal o explicație și de la Toma Nadejda, cum a pătruns ea pe pagina lui de Facebook în rubrica „prietenii”, căci ea nu era în lista prietenilor. A dorit să afle el cum a fost posibil așa ceva de un judecător, dar ea nu a dorit să-i comunice.

Inspecția judiciară *referitor la mențiunea* din sesizare a judecătorului Nadejda Toma că *ea fiind vicepreședinte al CSJ și președinte al Colegiului penal*, pentru anul 2022 a fost inclusă membru al unui din completele constituite, al cărui președinte este el, Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ.

La acest comportament, conform art.16 alin.(1) și 16¹ alin.(1) Legea privind organizarea judecătoarească, instanțele judecătorești sunt conduse de către un președinte. Președintele instanței judecătorești:

b) aprobă componența colegiilor și coordonează activitatea acestora;

f) asigură specializarea și perfecționarea profesională a judecătorilor instanței;

h) constituie completele de judecată și decide asupra schimbării membrilor acestora, în condițiile art.6¹ alin.(1¹);

Conform recomandărilor CCJE, președinții instanțelor de judecată asigură funcționarea eficientă a instanței.

Avizul nr.15(2012) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni privind specializarea judecătorilor prevede că *specializarea judecătorilor este impusă de necesitatea adaptării la evoluția dreptului, că știința juridică devine din ce în ce mai vastă și complexă, iar specializarea garantează judecătorului cunoștințele și experiența necesare în domeniul său de competență, consecvență în luarea deciziilor, iar în consecință adoptarea unor decizii de bună calitate, sporirea autorității instanței.*

Astfel, legea privind organizarea judecătoarească, regulamentele CSM și cele mai bune practici internaționale, atribuie președintelui instanței responsabilitatea privitor la activitatea instanței și la înfăptuirea justiției.

Tot președintele instanței este responsabil de aprobarea componenței colegiilor și coordonează activitatea acestora, de asigurare a specializării și perfecționării profesionale a judecătorilor instanței, de constituirea completelor de judecată și de a decide asupra schimbării membrilor acestora, în condițiile art.6¹ alin.(1¹) din Legea privind organizarea judecătoarească,

de verificare a procesului de repartizare aleatorie a dosarelor parvenite în instanță spre examinare.

Dispoziția/dispozițiile privind componența colegiilor instanței, constituirea completelor de judecată și desemnarea președinților acestora pentru anul de activitate, a fost emisă în limitele competenței atribuită președintelui instanței judecătoarești în temeiul art.6¹ și 16¹ din Legea privind organizarea judecătoarească.

Dispoziția respectivă este act administrativ cu valoare de lucru decis, incontestabil, iar legalitatea ei poate fi verificată de însăși autoritatea emitentă prin instituțiile Codului administrativ – retragere, nulitate, revocare, sau de instanță de judecată în cazul contestării ei de persoane ce revendică un drept vătămat propriu prin prisma art.17 Codul administrativ.

CSM nu este autoritate ierarhic superioară CSJ, nici instanță de judecată și nu are competență jurisdicțională legală de a examina/verifica legalitatea unui act administrativ de administrare a instanței, în aspectul expus al includerii vicepreședinte CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ ca membru al unui din completele constituite pentru anul 2022 de judecare a cauzelor pe rolul CSJ, iar președintele interimar al CSJ este și președintele acestui complet al CSJ.

Referitor la acțiuni, comportamentul și expunerile în prezența altor judecători și colaboratori a instanței, la ședințe operative, în biroul de serviciu, judecătorul Nadejda Toma, vicepreședinte al CSJ și președinte al Colegiului penal a menționat că judecătorul Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ:

- nu a admis o conlucrare civilizată și profesională, dar a creat un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor și ofensator care lezează demnitatea ei;
- a manifestat superioritatea în raport cu ea, datorită funcției deținută;
- s-a exprimat agresiv către ea în procesul discutării problemelor de drept din practica judiciară, deoarece opiniile ei nu corespund cu ale lui, iar alți judecători din acest complet de judecată susțin poziția ei la soluționarea cauzelor;

- pe ton ridicat i-a ținut notații: că l-a enervat; că nu îl stimează; că nu-l respectă; că nu-i susține opiniile; că îl întrerupe; că își impune părerile; că nu își îndeplinește obligațiunile de serviciu; că nu îi place cum ea se comportă, cum se îmbracă, că întârzie la serviciu și i-a sugerat că va fi persecutată;

- la discuția unei probleme de drept spețe din practica judiciară și-a expus opinia, dar el a declarat că nu este de acord și a rostit că un student de la facultate cunoaște mai mult decât ea;

- îi amintea că el este președintele interimar al instanței cu dreptul la hotărâri decizionale și când ea va fi președinte va hotărî cum va considera ea de cuviință;

- nu-i permitea să-și expună ea replicile, să-i remarce că el este președinte dar trebuie să respecte normele etice, de educație, să nu fie ea jignită dar să-i exprime respectul;

cu ton ridicat i-a vorbit că numai gura ei se audă, să tacă, să închidă gura, iar la sfârșitul discuțiilor întreba dacă a înțeles;

- i-a spus că îi este greață să semneze ordin de premiere a ei;
- la ieșirea din biroul ei a utilizarea limbaj sexist în adresa ei și a rostit "muierea dracului"
- pe pagina lui din facebook (www.facebook.com/vladimir.timofti) a admis afișarea unei postări cu rubrica "umor evreiesc" care denotă atitudine discriminatorie față de femei;
- prin ordinul din 28.09.2020 de acordare a premiilor cu prilejul Zilei Juristului, i-a fost acordat premiu 1 000 lei, deși celorlalți colaboratori a CSJ a fost acordat premiu 2 250 lei și

mai mare;

- prin ordinul nr.30 din 31.03.2022 nici ea și nici vicepreședinele CSJ, președintele Colegiului civil, comercial și contencios administativ al CSJ, nu au fost premiate, în contradicție cu alți colaboratori a CSJ.

La acest comportament Inspecția judiciară relevă că, în conformitate cu **art.19 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, sesizarea** privind faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecători **poate fi înaintată de:**

- a) persoana ale cărei drepturi au fost încălcate ca urmare a faptei comise de judecător sau o altă persoană care poate invoca un interes legitim;
- b) membrii Consiliului Superior al Magistraturii;
- c) Colegiul de evaluare a performanțelor, în condițiile prevăzute la art.23 alin.(4) al Legii nr.154 din 5 iulie 2012 privind selecția, evaluarea performanțelor și cariera judecătorilor;
- d) Inspecția judiciară, prin autosesizare în urma controalelor efectuate în condițiile prevăzute de art.7² al Legii nr.947-XIII din 19 iulie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, precum și în cazul recepționării raportului privind rezultatele evaluării integrității instituționale, întocmit de către Centrul Național Anticorupție;
- e) Ministerul Justiției, la notificarea Agentului guvernamental, în cazul în care se solicită constatarea abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin.(1) lit.b) cu privire la acțiunile sau inacțiunile judecătorului care au dus la una dintre consecințele prevăzute la art.2007 alin.(1) lit.c) din Codul civil.

Conform art.19 alin.(2) din aceeași lege, subiecții prevăzuți la alin.(1) pot înainta sesizarea privind faptele care le-au devenit cunoscute în exercitarea drepturilor sau atribuțiilor de funcție ce le dețin sau în baza informațiilor difuzate de mass-media.

Normele menționate au caracter exhaustiv și nu admit interpretări.

În sesizare Nadejda Toma, în susținerea cerințelor sale privind pornirea procedurii disciplinare, s-a referit la normele legale expuse în cap."descrierea faptelor invocate în sesizare"

Inspecția judiciară reține că, judecătorul Nadejda Toma este vicepreședinte al CSJ și președinte al Colegiului penal al CSJ și nu este participant al unui oarecare proces de judecată în examinarea cărui ar fi implicat judecătorul Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ.

În virtutea statutului de persoană cu funcție administrativă în cadrul CSJ și a atribuțiilor sale funcționale, fără a putea invoca oarecare încălcări a drepturilor și/sau intereselor sale legitime prin fapte comise de judecător la judecarea oarecare cauză concretă în care ea ar fi participant, Nadejda Toma nu este persoana care potrivit legii poate înainta sesizare CSM privind acțiunile, faptele, manifestările persoanei cu funcție administrativă ierarhic superioară, președintelui interimar a CSJ, în aspect că ar putea constitui abateri disciplinare comise în privința ei.

De asemenea judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ, prin lege nu este investită cu atribuții funcționale de verificare/control administrativ sau ierarhic a acțiunilor și actelor emise de judecătorul-președintele interimar al CSJ.

Pot fi examineate adresările, expunerile, manifestările în aspectele invocate în acest comportament, ale președintelui interimar al CSJ, de către instanța judecătorească și/sau

autoritatea investită cu competența respectivă, hotărârea irevocabilă a cărei, prezentată CSM, poate constitui temei pentru aprecierea de Inspecția judiciară a celor constatați în aspectul prezenței sau lipsei abaterii disciplinare.

Respectiv, sesizarea privind cele menționate a fost înaintată de o persoană care în virtutea funcției deținută potrivit legii este ierarhic și administrativ subordonată președintelui interimar al CSJ investit cu dreptul de a cere, de a ordona, de a obliga anumite acțiuni, etc. și nu este în drept să depună astfel de sesizare CSM.

În aspectul că Nadejda Toma ar fi persoana ale cărei drepturi și interese invocate că au fost încălcate ca urmare a faptei comise de judecătorul Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ, nu au fost prezentate oarecare acte emise de autoritatea competentă, cu conținut constatator.

În prezentul caz se reține nu doar depunerea sesizării de o persoană care nu este în drept să o depună, dar și lipsa temeiului pentru autosesizarea Inspecției judiciare conform art.19 alin.(1) lit.d) și alin.(2) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în lipsa faptei care poate constitui abatere disciplinară. Constituie temei de respingere a sesizării.

În atare circumstanțe, în conformitate cu art.19, 23 alin.(1¹) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspecția judiciară a decis respingerea sesizarea nr.314s-412p/m depusă de judecătorul Nadejda Toma, vicepreședintele CSJ și președintele Colegiului penal al CSJ privind acțiunile judecătorului Vladimir Timofti, președintele interimar al CSJ.

Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia Inspecției Judiciare nr. 314s-412p/m (cu suplimentul nr. 1245m) din 11 mai 2022, emise pe marginea sesizărilor depuse la 04 aprilie 2022 și 07 aprilie 2022 asupra acțiunilor președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție, Timofti Vladimir, dna Toma Nadejda, judecător al Curții Supreme de Justiție, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție și președinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție a depus contestație împotriva ei.

Aprecierea Completului de Examinare a Contestațiilor

Completul de examinare a contestațiilor, examinând încă odată sesizarea depuse de Toma Nadejda, judecător al Curții Supreme de Justiție, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție și președinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, a ajuns la concluzia că în expunerile inspectorului judecător există date ce trezesc dubii « *La 30.03.2022 dimineața a intrat cu permisiunea Nadejdei Toma în biroul ei și i-a expus pretențiile asupra comportamentului ei agresiv și obraznic din ședința Colegiului lărgit din 29.03.2021. Pentru asta, pentru amânări a promunțării mai multe decizii, una chiar de 2 ori a amânat-o, dar i-a fost oferit concediu la 8 Martie pe vre-o 7 zile, pentru neîntocmirea în termen avizul la proiectul Legii nr.205/MJ/2022 care are domeniul civil și penal, pe civil s-a scris aviz în termen legal de 10 zile până la 31.03.2022, iar pe penal nici un aliniat nu i-a fost prezentat, a anunțat-o că va sesiza CSM pentru a fi trasă la răspundere disciplinară și i-a înaintat în scris 3 întrebări legate de acest aviz, dar până în prezent nu a primit răspuns concret în scris.* »,

De asemenea persistă constatări confuze privitor la meritocrația judecătorului Toma de a fi menționată sau sancționată, cu ulterioare schimbări de opinii ale președintelui

interimar al CSJ, care pe final înlătură erorile comise anterior, semnând ordin suplimentar de menționare, și practic recunoscând îndeplinirea necorespunzătoare și cu întârziere a atribuțiilor stabilite de articolul 16¹ din Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească și dacă aceasta a afectat activitatea instanței, care se încadrează cănform art.4 alin (2) al Legii 178/2014.

Completul de Examinare a Contestațiilor nr.2 consideră oportun, în conformitate cu prevederile art.28 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, a remite Inspecției Judiciare materialele pe cazul dat pentru efectuarea unor verificări suplimentare și înlăturarea erorilor existente.

Luând în considerație cele expuse și conducându-ne de prevederile art. 18, 27, 28, 29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de Examinare a Contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă S T E:

1. A admite contestația depusă de Toma Nadejda, judecător al Curții Supreme de Justiție, vicepreședinte al Curții Supreme de Justiție și președinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 314s-412p/m (cu suplimentul nr. 1245m) din 11 mai 2022, emise pe marginea sesizărilor depuse la 04 aprilie 2022 și 07 aprilie 2022 asupra acțiunilor președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție, Timofti Vladimir.

2. A restituî cauza Inspecției Judiciare pentru verificări suplimentare și completarea dosarului cu actele la care inspectorul face trimitere în decizie.

3. Hotărârea privind admiterea contestației este obligatorie pentru Inspecția judiciară, care urmează să efectueze cercetarea disciplinară în conformitate cu art. 23 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

4. Hotărârea nu este susceptibilă de atac, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnatura/	Igor Mânăscută
Membrii	/semnatura/	Jurie Cotruș
	/semnatura/	Angela Otean